

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie wieczorem.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Cena pojedynczego egzemplarza

Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI.

Adres Administracji: Lwów, ul. Podwale 3 (Tel. 73)

500 Mp.

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31 (T. 178)

Wobec porozumienia francusko-rosyjskiego.

Lwów, 3. marca.

Ze szczególni emisariusze dyplomatyczni rządu sowiektów już zdawna (okragło licząc, od czasu poprzedzających konferencję genueńską narad w Cannes) sondowali możliwość nowego porozumienia francusko-rosyjskiego, to było dobrze znane. Ale znający ruchliwość i elastyczność dyplomacji sowiektów, lubiącej popełniać różne ekstrawagancje, nie brali na serio tych zabiegów. Również przypominamy, że umiarkowani opoenici wobec gabinetu Poincarégo, nie dający mu pełnego zaufania t. zw. socjaliści-radykali (odpowiadający w przybliżeniu nowym postępowym demokratom i Wyzwoleniowcom), wysuwali hasło tego porozumienia, a ich przywódca Herriot, mer miasta Lyonu odbył podróż po Rosji, skąd wrócił jako gorący zwolennik myśli zbliżenia się do nowej Rosji. Ale jeszcze niedawno nikt nie przypuszczał, że sam Poincaré stanie się rzecznikiem tej idei i to w związku ze swoją aktywną polityką wobec „Reichu”. Tymczasem obecnie mnożą się oznaki, wskazujące, że rzecz ma się tak istotnie.

Traktat w Rapallo zawarty w czasie konferencji genueńskiej między dyplomatami rządu Wirtha a Cziczerinem oznaczał, że państwa upadające, organizmy chore, przebywające kataklizmy rewolucyjne, ale dość jeszcze silne, aby niepokoić swych sąsiadów tworzą jeden blok przeciwko tym narodom, które, opierając się na traktatach pokojowych pragną zrekonstruować normalne stosunki w Europie. Było to wielkie niebezpieczeństwo dla państw, walczących o wykonanie traktatów. Zagrozało ono zarówno traktatowi Wersalskiemu, na którym opierał się nowy porządek polityczny i społeczny w Europie zachodniej, jak i traktatowi, zawartemu w Rydze, który miał stanowić podobną podstawę dla wyzwolonych narodów nad Bałtykiem.

Uważamy za zupełnie naturalne, że wobec takiego niebezpieczeństwa zrodziła się koncepcja zniweczenia konsekwencji układu w Rapallo, na drodze rozbicia owego, zgubnego dla pokoju w Europie bloku. Wobec tego, że Rosja sowiecka ma bardzo rozległe zadania i zainteresowania na Wschodzie, gdzie nawet zamierzenia jej są zbliżone do zamierzeń francuskich (polityka wobec Islamu), musiała się nasunąć koncepcja przywrócenia porozumienia francusko-rosyjskiego. Dzisiejsza Rosja przedstawia się

Galicja Wsch. może należeć tylko do Polski.

Takie załatwienie sprawy daje jedynie gwarancję pokoju.

Znamienna opinia wielkiego dziennika angielskiego.

(Telefonem od naszego korespondenta).

WARSZAWA. (M) Londyński „Morning Post” poświęca Polsce artykuł wstępny, w którym twierdzi, że **Wileńszczyzna musi należeć do Polski** gdyż sama już w tym duchu się wypowiedziała. Inna decyzja byłaby krzywdząca i absurdem. Litwa dowiodła sprawę Kłajpedy, że czyha na pokój w Europie. **Małopolska Wschod. nie może być również przydzielona ani do Ukrainy, która jest fikcją, ani tem mniej do Węgier (?). Tylko jedna Polska może zapewnić Galicji Wschodniej spokój i bezpieczeństwo.**

Polska — zdaniem dziennika angielskiego — jest na drodze do całkowitego odrodzenia i stanowi gwarancję pokoju na wschodzie Europy, a przeto jest tak niezbędna, jak Belgja. Kto pragnie pokoju i bezpieczeństwa w Europie — konkluduje „Morning Post” — ten musi modlić się za pomyślność Polski.

Rząd angielski niezadowolony z zarządzeń Polski.

Mimo to przyznanie Polsce Galicji Wsch. nie ulega wątpliwości.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa. (M.) Według doniesień z Paryża, Rada Ambasadorów na ostatnim swem posiedzeniu zajmowała się wyłącznie sprawą granic wschodnich Polski. Przedstawiciele Anglii krytykowali zarządze-

nia Polski w Małopolsce Wschodniej. Mimo to w kołach zbliżonych do Rady Ambasadorów panuje przekonanie, że decyzja w sprawie wschodnich granic Polski wypadnie pomyślnie.

jako spłot sił i czynników, częściowo nieznanymi albo niezrozumiałymi dla Zachodu, biorącymi swe źródło w rewolucyjnych kataklizmach. Było rzeczą zrozumiałą, że dyplomaci francuscy będą się starali o wyzyskanie tych wartości, częściowo zagadkowych, dla własnych celów. Nie jest to wcale dogmatem, że siły te mogą zużytkowywać jedynie emisariusze „Reichu”.

Zupełnie podobne zadanie otworzyło się przed dyplomacją polską. Koncepcja bloku niemiecko-rosyjskiego stanowiła dla Polski jak największe niebezpieczeństwo, nad którym nie potrzebujemy się dłużej rozwodzić. Rozszczepienie tych dwóch potęg uchylałoby niebezpieczeństwo przynajmniej na pewien okres czasu, w ciągu którego moglibyśmy dokonać wewnętrznej konsolidacji, tak nam potrzebnej. Choćby nawet trwałe porozumienie było niemożliwe, to jednak dyplomacja polska dla przeciwdziałania następstwu układu w Rapallo musi dążyć do zbliżenia z tem lub innem

z mocarstw nieprzyjanych. Skoro zaś mocarstwem tem nie mogą być Niemcy, wobec tego, że kardynalnym warunkiem egzystencji Polski jest utrzymanie traktatów i przynajmniej polsko-francuskich, przeto zbliżenie polsko-sowieckie, o ileby ono tylko było możliwe, byłoby dla nas korzystne, abowiem dałoby nam ten czas pokoju, którego tak potrzebujemy dla własnej konsolidacji. Widać więc jasno, że dążenie do porozumienia francusko-rosyjskiego nie tylko nie sprzeciwia się

naszym interesom, ale nawet jest dla nich w pewnej mierze pożądane.

Mimo to uważamy za stosowne podnieść jeszcze inną okoliczność. Traktat ryski jest dla nas podstawą dla ukształtowania stosunków na granicy wschodniej. Traktat ten nie jest bynajmniej doskonały. Stanowiąc z naszej strony pewien kompromis na nie skrzyżowania się dwóch koncepcji naszej polityki wschodniej, które zazwyczaj określa się jako federacyjna i inkorporacyjna, zawiera pewne niedomowienia, wynikające z tego, że chcąc wytyczyć wschodnią granicę polską, musiano jednak zrezygnować z dokładnego sprecyzowania w traktacie dwóch najważniejszych naszych problemów terytorjalnych: wileńskiego i galicyjskiego. Wdzieliśmy niedawno, jak sprytnie Cziczerin umie wyzyskać te niedomowienia. Pomimo wszystko utrwalenie traktatu ryskiego nie przestaje być dla nas tym postulatem naszej polityki zagranicznej, którego absolutnie wyrzucić się nie możemy.

Natomiast Francji traktat ryski nie wiąże. Zrobił nam małą nieprzyjemność organ Quai d'Orsay, przypominając to w numerze z dnia 22. lutego. W tym artykule „Le Temps”, omawiając ostatnią nową Cziczerina w sprawie wileńskiej, podkreśla konieczność porozumienia francusko-rosyjskiego. Ten związek rzeczowy jest dla nas bardzo niebezpieczny. Przyznanie Kłajpedy Litwie stanowi także prognozę niejasną. Jasnym jest bowiem, że chodziło tu o interesy rosyjskie. Prasa francuska przyznaje to samo. Porozumienie rosyjsko-francuskie z otwarciem dla Rosji nowego wyjścia na Bałtyk przez Kłajpedę i anulacja traktatu ryskiego odnośnie do naszych kresów półn.-wschodnich, oto czego możnaby się naprawdę obawiać.

Podkreśliśmy, że interesom naszym nie sprzeciwia się zbliżenie się Francji do nowej Rosji. Jednakże Polska musiałaby zostać objęta tym nowym sojuszem. Zaś utwierdzenie traktatu ryskiego musiałoby być jednym z kardynalnych jego warunków.

Krzewski.

Los naszych granic wschodnich w rękach Anglii. Francja gotowa uznać granice traktatu Ryskiego

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 3. marca.

Korespondent „Gazety Warszawskiej” donosi z Paryża, że Francja, aby bezpośrednio nie uznawać sowiektów, proponuje, aby Konferencja wykreśliła granice identyczne z granicami traktatu Ryskiego, lecz nie wspominała w decyzji o samym

traktacie. Korespondent donosi ponadto, że rozstrzygające uchwały nie zapadną wcześniej niż za 10 dni, gdyż tak długo trwać będą toczące się w tej sprawie rokowania między Paryżem a Londynem.

Punkt ciężkości sprawy leży obecnie w Londynie.

Z Senatu.

Drożyzna a płace urzędników. — Pobory Marszałka. — Censur wykształceniowy członków Trybunału Stanu.

Warszawa, 3. marca.

Na wczorajszym posiedzeniu Senatu po odesłaniu do Prezesa Rady Ministrów interpelacji senatorów z Klubu chrześcijańskiego w sprawie nieuwzględnienia przez Rząd stosunków drożyznianych przy określaniu uposażeń funkcjonariuszy państwowych, przystąpiono do sprawozdania Komisji regulaminowo-zmianowej regulaminu obrad Senatu. Przyjęto poprawkę, aby pobory Marszałka równały się nie 6-krotnym lecz 4-krotnym dietom senatorów. Sprawozdanie Komisji prawnej o Trybunale Stanu składał sen. Baliński. Komisja prawna Senatu uznała konieczność pewnych zmian ustawy o Trybunale Stanu przyjętej przez Sejm. Komisja uchwaliła censurę wykształceniową, aby przynajmniej połowa członków Trybunału posiadała wyższe wykształcenie prawnicze. Wniosek o wydanie sądowi sen. Stanisława Nowaka odrzucono głosami centrum i lewicy.

Następnie przystąpiono do ustawy o obrocie walutami. Wniosek Komisji o przyjęciu ustawy bez zmiany uchwalono. W sprawie zarządzeń Ministra skarbu w dziedzinie monetarnej po przemówieniu sen. Szarskiego i przedstawicieli Min. skarbu rozprawę odroczone.

Następne posiedzenie naznaczone na 9. marca popoł. Na porządku dziennym m. in. sprawa pożyczki gminnej m. Lwowa. Przewiduje się również posiedzenie w dniu 10. marca, rano.

Kupujcie 8-procentową Pożyczkę Złotą!

PROF. DR. ODO BUJWID.

Setna rocznica urodzin Pasteura.

WSPOMNIENIE.

W dniu dzisiejszym święci stołecznica Polski Warszawa, a także Kraków, oraz wiele innych miast polskich — wielkie święto ludzkości cywilizowanej mianowicie setną rocznicę urodzin Pasteura. Z okazji tej zamieszczamy pięknie skrócone piórem znakomitego naszego uczonego dr. Bujwida dzieje myśli i pracy genialnego Francuza.

Odkrycia Pasteura należą do prac epokowych. Do czasów jego badań w dziedzinach mikrobiologii panował zupełny mrok i chaos. On jeden starczył za wiele wieków. Słusznie też Francja czczy jego imię a ludzkość całą głęboką wdzięczność czując, należny mu hołd przynosi.

Pasteur rozpoczął swe naukowe prace od badań napozór mało znaczących — oznaczenia różnicy w budowie kryształów kwasu winowego i parawinowego i ich soli podwrotnych sodowych i amoniakalnych. Do czasów Pasteura nie wie-

Wschodnie granice Polski.

Francja poprze stanowczo żądania Polski.

Odpowiedź Poincarégo na list gen. Sikorskiego.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa. (M.) Wczoraj o godz. 9 min. 30 rano Prezes Ministrów gen. Sikorski przyjął ambasadora francuskiego p. Panafieu, który wręczył mu odrębne pismo p. Poincarégo. Pismo to, bardzo obszernej treści, jest odpowiedzią na pismo gen. Sikorskiego w sprawie konieczności uregulowania wschodnich granic Polski. Po wręczeniu pisma, ambasador francuski przeszedł do apartamentów premiera i odbył z nim przeszło godzinną rozmowę, która — według zasiągniętych informacji — stanowiła obszerny ustny komentarz do listu.

Warszawa. (M.) Odpowiedź p. Poincarégo na list gen. Sikorskiego utrzymana jest w tonie bardzo ser-

decznym. Nawiązując do zeszłorocznej wizyty gen. Sikorskiego w Paryżu, p. Poincaré wyraża całkowitą solidarność z uwagami jego i oświadcza, że polecił przedstawicieli Francji w Radzie Ambasadorów przeprowadzić uznanie granic wschodnich Polski w myśl życzeń przedstawionych niegdyś przez b. Ministra Skirmunta, następnie przez posła polskiego w Paryżu i ostatnio przez gen. Sikorskiego. Granice Polski muszą być ostatecznie ustalone zarówno na wschodzie, jak i od strony Litwy.

W końcu list p. Poincarégo wyraża podziękowanie za szczerość i zaufanie, jakim Rząd polski obdarza sojusznicą Francję.

Włochy już dawno poruszyły tę sprawę.

Mussolini wołałby jednak, aby zadecydowała Liga Narodów.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa. (M.) Z Rzymu telegrafują: Na ostatnim posiedzeniu włoskiej rady ministrów, premier Mussolini poruszył również sprawę ustalenia wschodnich granic Polski. Oświadczył on, że rząd włoski już dawno wypowiedział się za ostatecznym uregulowaniem tej sprawy, co jednakże wówczas nie mogło nastąpić. Rząd włoski wołałby wprowadzić, aby kwestję tę załatwiła Liga Narodów, wymagałoby to jednak dłuższego procesu, co ze względu na obecne położenie nie jest wskazane. Dlatego też, gdy rząd francuski wystąpił obecnie z wnioskiem o powierzenie tej

sprawy Radzie Ambasadorów, rząd włoski wyraził swoją zgodę.

Do powyższego doniesienia dodać należy, że Liga Narodów w ogóle nie może załatwiać sprawy wschodnich granic Polski, gdyż artykuł 87 traktatu Wersalskiego mówi tylko o wielkich mocarstwach sprzymierzonych, których ciałem wykonawczym jest Rada Ambasadorów. Chodzić tu może tylko chyba o opinię Ligi Narodów, jak to miało miejsce n. p. w kwestji Górnegó Śląska, jednakże taki sposób jest niewskazany ze względu na pożądaną pośpiech.

Życie parlamentarne.

Warszawa, 3. marca.

Ograniczenie wywozu żywności. — Wykup magazynowanych artykułów. — Intendantura wojskowa a producenci. — Numerus clausus. — Obawy pos. Staplińskiego. — Po-datek przemysłowy.

Komisja rolnicza przyjęła wniosek nagły w sprawie przedłużenia ochrony drobnych użytkowników rolnych na ziemiach wschodnich.

*

Na posiedzeniu Komisji do walki z drożyzną przyjęto w drugim czytaniu rezolucję, podaną swego czasu, a dotyczącą ograniczenia wywozu artykułów pierwszej potrzeby, oraz nowelę do ustawy z 5. sierpnia 1922, uprawniającą Rząd do przymusowego wykupu magazynowanych artykułów pierwszej potrzeby. Pos. Chelmoński zgłosił wniosek, wzywający Rząd do opracowania w najbliższym czasie projektu ustawy, zabezpieczającej podaż artykułów pierwszej potrzeby na rynku. Wniosek został przyjęty. Pos. Zaremba i Arciszewski (P. P. S.) zgłosili wniosek mniejszości, złożony z dwóch części, a to wyrażenia żądania bezwzględnego zakazu wywozu artykułów żywnościowych.

*

W Komisji wojskowej Min. gen. Sosnkowski udzielił wyjaśnień co do interpelacji w sprawie akcji, jaką zamierza rozwinąć Ministerstwo celem wyeliminowania pośrednictwa i celem zbliżenia intendantur do producentów. Minister w najbliższym czasie zwoła konferencję z udziałem przedstawicieli syndykatów rolniczych, kółek rolniczych i spółdzielni. Co do podzięcia oficerów rezerwy pod orzecznictwo sądów honorowych, Minister jest zdania, że ustawa nie wzbrania włączenia tych sądów w wypadkach, jeżeli oficer dobrowolnie tym sądom się podda.

*

Na posiedzeniu Komisji oświatowej rozpatrywano wniosek ZLN.

dziano dlaczego załamanie światła spolaryzowanego jest inne w kwasie winowym, inne w parawinowym. Badając bliżej wygląd otrzymanych kryształów spostrzegł on szczególną ich budowę: jedne z nich były ukośnie ścięte w lewo, inne w prawo. Badając roztwór tych kryształów znalazł Pasteur, że pierwsze po rozpuszczeniu skręcają światło w lewo, drugie w prawo, zaś mieszanina jest pod względem polaryzacji obojętna.

Gdy opowiedział o tem swemu nauczycielowi Blotowi — ten nie chciał wierzyć z początku. Gdy się jednak przekonał o prawdzie, nie posiadał się z radości, że została rozwiązana kwestia, która zajmowała umysły wielu badaczy i nie była dotąd rozwiązana. Nic dziwnego. Podstawy stereochemii zostały w ten sposób położone.

Badając dalej doszedł Pasteur do ciekawych wyników jak zachowują się pleśń *Penicillium glaucum* wobec kwasu parawinowego, obojętnego na światło spolaryzowane. Pleśń ta zabiera tylko tę część kwasu, która skręca światło w prawo, pozostawiając nienaruszoną lewoskrętną. Pleśń zatem żywi się i rozmnaża pobierając z substancji chemicznej,

napozór jednorodnej ten składnik, który jest jej do życia potrzebny — pozostawiając drugi bez zmiany. Czy fermentacja w kadzi winnej lub w beczce piwnej nie jest objawem życia jakichś tworów.

Jeden z przemysłowców francuskich w Lille w 1866 r. radził się Pasteura, co zrobić, ażeby skierować fermentację na właściwą drogę. Spirytus w jego gorzelnii nie był tak wydajnym ilościowo jak gdzieś indziej; nie umiał on na to poradzić.

Były to czasy, gdy pod wpływem Justusa Liebiga fermentację uważano jako konieczny objaw chemizmu martwych tkamek roślinnych, a więc jako rozkład. Pasteur badając pod mikroskopem fermentujący płyn dojrzał w nim komórki różne, zależnie od tego, czy płyn był w zetknięciu z powietrzem lub bez zetknięcia. Zauważył również, że przy odpowiedniej fermentacji komórki, które się w płynie pojawiały były lajoate — gdy fermentacja była nieodpowiednią — były wydłużone.

Już tutaj można było dać owoce przemysłowcowi potrzebną wskazówkę: chcąc mieć dobrą fermentację trzeba zbadać, czy komórki,

pozostające i mnożące się tam posiadają kształt owalny, czy wydłużony. W pierwszym rzędzie będzie to ferment właściwy, drożdże, które już dawniej jako komórki roślinne przez Schwanna zostały uznane. W drugim razie będzie to ferment mleczny, albo i octowy, zwłaszcza, gdy będzie obfity dostęp powietrza, pod wpływem którego alkohol przejdzie w aldehyd a potem w kwas octowy.

W grudniu 1857 Pasteur na podstawie swych badań przedstawił Akademii Nauk pracę w której dowiódł, że drożdże, żyjąc kosztem cukru wytwarzają zeń alkohol i bezwodnik węglowy, tudzież, że wytwarza się przytem gliceryna.

Fermentacja jest więc objawem życia — nie zaś rozkładem materii. Życie nowe z materii martwej powstaje.

To były pierwsze pomnikowe prace Pasteura, które posłużyły mu za podstawę do jego dalszych odkryć i do wykrycia istnienia i właściwości **zarodków chorobotwórczych**.

(C. d. n.)

w sprawie ograniczenia w wyższych zakładach naukowych liczby słuchaczy żydowskich. Pos. Kiernik zgłosił wniosek następujący: „Komisja postanawia zwrócić się do Ministerstwa wyznań i oświaty o przedstawienie komisji do 20. marca opinii rad wydziału szkół akademickich co do konsekwencji wniosku o zmianę 86 art. ustawy o szkołach akad. z tem, iż po upływie powyższego terminu Komisja przystąpi do merytorycznego rozpatrzenia sprawy na podstawie udzielonych opinii”. Wniosek przyjęto. Pos. Stapiński w wywodach swoich stwierdził, że wprowadzenie numerus clausus pociągnie za sobą szereg nieprzewidywanych następstw.

W komisji skarbowej prowadzone w dalszym ciągu dyskusję nad projektem ustawy o podatku przemysłowym. Poseł Diamand zgłosił wniosek, według którego na przedsiębiorstwa przemysłowe do 4 kategorii włącznie i przedsiębiorstwa handlowe do 4 kategorii nakłada się obowiązek prowadzenia ksiąg handlowych. Niestosowne zagrożenie jest karami.

2 Rady Ministrów.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 3. marca. Rada Ministrów na posiedzeniu wczorajszym uchwaliła ostateczny tekst projektu ustawy o naprawie skarbu, który w najbliższych dniach złożony będzie do łaski marszałkowskiej w Sejmie, oraz plan finansowy na lata 1923/24 i 25. Wobec powołania do ćwiczeń rezerwistów, Rada poleciła Ministrowi spraw wewn., aby w porozumieniu z Min. sprawiedliwości i z Min. spraw wojsk. opracował projekt ustawy o zaopatrzeniu rodzin powołanych na ćwiczenia wojskowe na tej zasadzie, że ciężary ponosić będą pracodawcy i gminy. Powrót na opuszczone z powodu powołania do ćwiczeń stanowisko będzie ustawą zabezpieczone. Resztę posiedzenia poświęcono obradom nad sprawą drożyzny i upoważniono Ministra spraw wewn. do wydania rozporządzenia o ujawnianiu zapasów artykułów żywnościowych pierwszej potrzeby, a Ministra sprawiedliwości do wniesienia przyjętego przez Radę Ministrów projektu ustawy rozszerzającej działanie sądów doraźnych na przekroczenia przemyslnictwa oraz magazynowania i znowy, celem ukrywania artykułów pierwszej potrzeby.

Wyjazd Marszałka Piłsudskiego.

Lwów, 3. marca.

Wczoraj wieczorem opuścił Lwów Marszałek Piłsudski, zegnany owacyjnie przez zgromadzonych na dworcu reprezentantów władz oraz liczną publiczność. Marszałek dokonał przed odjazdem przeglądu kompanii honorowej. Wśród żegnających drogiego gościa wzięli udział: gen. St. Hallera, gen. Jędrzejowski, gen. Thuillier, gen. Pańkowski, pułk. Maryański i wielu innych. Przed odjazdem p. Hruby imieniem wychowanków ochotniczej, Piłsudskiego wręczyła Marszałkowi złoty medalion z łacińskim napisem. Marszałek wyjechał do Warszawy.

List gen. Sikorskiego do Poincarégo

podkreśla konieczność uznanie granic wsch. a zwłaszcza przyłączenia Małopolski Wsch.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa. (M.) Jak się okazuje, nota Rządu polskiego skierowana do Rady Ambasadorów w sprawie uznania wschodnich granic Polski, była poprzedzona listem wystosowanym przez Prezesa Ministrów gen. Sikorskiego do premiera francuskiego p. Poincarégo. List ten odwołuje się do umowy polsko-francuskiej z roku 1821 i wskazuje na to, że ostateczne ustalenie granic wschodnich usunie tak szkodliwe traktowanie Polski przez nieprzyjaznych jej sąsiadów, jako państwa sezonowego. Gen. Sikorski wyraża

w liście swym nadzieję, że kwestia Małopolski Wschodniej nie może być załatwiona inaczej, jak tylko korzystnie dla Polski. List akcentuje konieczność współpracy Francji i Polski, która wykaże rzeczywistą wartość przyłączenia polsko-francuskiego.

W końcu premier Sikorski wyraża przekonanie, że Francja wywrze niewątpliwie swój wpływ na czynniki powołane do uregulowania granicy polskiej z Rumunią, Rosją i Ukrainą.

Rozszerzenie autonomii Małopolski Wsch.? Zadań w tym względzie oczekiwać należy od Rady Ambasadorów.

Warszawa. (AW.) Korespondent warszawskiej „Gazety Porannej” pisze: Konferencja Ambasadorów odesłała sprawę granic wschodnich Polski do komisji ekspertów. Propozycje francuskie co do granic ryskich będą najpewniej przyjęte. W każdym razie nie będą zakwe-

stionowane przez mocarstwa sprzyjające. Lord Grey ubolewał tylko, że autonomia dla Małopolski Wschodniej jest za ciasna, prawdopodobnie zatem mocarstwa podadzą pewne warunki, które Polska będzie musiała wypełnić.

Co się dzieje w obozie ruskim?

Dookoła wizyty ks. Genocznego. — Skarga na biskupa Chomyszyna. — Upadek wielkiej instytucji ukraińskiej. — Zawieszenie wydawnictwa „Ridnyj Kraj”. — Zjazd Ukraińców. — Odmówienie koncesji.

Lwów, 3. marca.

(W.) Wizytator apostolski po holadach duchowieństwa i ludności ruskiej, zabrał się do badania działalności religijnej kapituły lwowskiej. Jeszcze przed przyjazdem przygotowane dla niego obszerny memoriał oskarżający Rząd polski o szykanowanie duchowieństwa ruskiego, zakazanie wystawiania metryk w języku ruskim, nieprawne aresztowanie księży ruskich, a specjalne oskarżenie podniesiono przeciw generałowi Rozwadowskiemu za rzekome bezprawne zarządzenie przez organa wojskowe rewizji w zabudowaniu św. Jura i w pałacu metropolity.

Jak nas informują, w Stanisławowie grupa Ukraińców świeckich i duchownych, zamierza wnieść na ręce delegata watykańskiego skargę na biskupa Chomyszyna o zniewalanie kleryków do wyświęcania się w celibacie.

Jedną z największych ukraińskich instytucji, towarzystwo ubezpieczeń „Dniester” chyli się ku upadkowi. Wzbogaceni chłopcy nie chcą się ubezpieczać, ani odnawiać starych polic ubezpieczeniowych, a obecne wpływy kasowe nie pokrywają nawet w części plac wielkiego personelu biurowego. Z chwilą wyczerpania się funduszy zapasowych, musi koniecznie nastąpić likwidacja interesów tej instytucji.

Jak donieśliśmy już onegdaj — ku ogromnej radości zwolenników partii trudowej i socjalno-demokratycznej, zawiesił wydawnictwo swe „Ridnyj Kraj” organ ugodowej partii ukraińskiej z ramienia której

weszło do Sejmu obecnego pięciu posłów ukraińskich. Powodem zawieszenia pisma tego, znakomicie redagowanego przez wybitnego literata p. Michała Jackiwa, były smutne stosunki finansowe. Wielka szkoda, że jedyne to pismo, poważnie traktujące sprawy ruskie i stojące na platformie państwowości polskiej, nie mogło się utrzymać, a odczuja to najbardziej posłowie ukraińscy, pozbawieni możliwości porozumiewania się z wyborcami swoimi.

„Związek Ukraińców” zwołuje na dzień 11. bm. do Lwowa zjazd wszystkich organizacji kobiet ukraińskich. Celem skoordynowania prac i zacieśnienia stosunków wzajemnych między centralą a pojedynczymi towarzystwami na prowincji.

Grono działaczy ugodowej partii ukraińskiej z Dr. Twerdohlibem na czele zamierzało założyć we Lwowie Bank Współdzielczy oparty na własnych kapitałach, ażeby wyzwolić ludność ruską z pod zależności finansowej wojującej partii trudowej. Zdeklarowany już kapitał zakładowy dosięgał już sumy 200 milionów marek.

W tych dniach otrzymali założyciele zawiadomienie Ministerstwa skarbu, że podanie ich zostało odmownie załatwione (!).

(Informacje wyżej podane, a zwłaszcza sprawa „Ridnego Kraju” i „Banku Współdzielczego” potwierdzają w całej rozciągłości uwagi nasze wypowiedziane szereg dni temu w artykule „Z kim i po co” i w artykule „Bez obsłonek”. Spodziewać się należy, że czynniki niarodajne wglądą w sprawy, będące

przedmiotem słusznego zaniepokojenia opinii publicznej. Koniecznym wydaje nam się rychłe pojawienie się wyjaśnienia, któreby zorientowało społeczeństwo w źródle niektórych szkodliwych dla Państwa przeoczeń i niedomagań w dziedzinie stosunków polsko-ruskich w naszym kraju. (Przyp. Red.)

Pol. Tow. Ekonom.

o najnowszych projektach skarbowych

Lwów, 3. marca.

(Wysoki poziom dyskusji. — Ogólna opinia przeciw zamierzeniom Minist. skarbu. — Problem skarbowy jest wyłącznie problemem walutowym. Od czego zacząć sanację finansów? Memorjał P. T. E. do Prezesa Rady Ministrów.)

Dnia 28. lutego b. r. o godz. 6 wieczorem odbyła się w „Polskim Towarzystwie Ekonomicznym” dyskusja na temat najnowszych projektów skarbowych, którą zagał Dyr. dr. Henryk Kornreich.

Dyskusja nacechowana wielką powagą chwili wykazała zgodność biorących w niej udział w wywodach referenta. W pierwszym rzędzie podkreślić należy przemówienie byłego posła dra Kolischera, który w obszernych wywodach zwracał się przeciw obecnym zamierzeniom Ministerstwa skarbu, wskazując przytem na błędy popełniane dotychczas. W tym samym duchu przemawiali dr. Roman Kordys i dr. Gałuszka. Jedynym, który bronił teoretycznego złotego był dr. Spaet, który się spotkał od razu z repliką następnego mówcy dra Taubesa.

Na ogół ustalono, że problem skarbowy jest dalsz wyłącznie zagadnieniem walutowym, tak, że rozwiązanie jednego rozwiązuje automatycznie i drugie. To też jak długo problem ten nie jest rozwiązany, nie będzie można skutecznie ścigać podatków. Nie od podatków więc, lecz od strony walutowej zaczynać należy sanację finansową, jednak nie przez wprowadzenie teoretycznych mierników, które w praktyce wywołują chaos i zdyskredytują dotychczasową walutę doszczetnie, nie dając nic w zamian. — Stwierdzono zgodnie, że za wszelką cenę należy w pierwszym rzędzie osiągnąć stabilizację marki. To dopiero będzie punktem wyjścia dla dalszych skutecznych reform, kończących się bankiem emisyjnym i nowym planem.

*

Z „Polskiego Tow. Ek.” komunikują nam nadto co następuje:

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne we Lwowie, poddawszy dokładnej dyskusji projektowi Ministra skarbu, przedłożyło Prezesowi Rady Ministrów następujące wnioski: 1. problem skarbowy w Polsce jest w pierwszym rzędzie problemem walutowym, 2. sanacja skarbu wymaga przede wszystkim stabilizacji waluty, 3. wprowadzenie wskaźnika złotego nie prowadzi do tego celu. Wprost przeciwnie, wskutek przeliczenia wszystkich cen wedle parytetu giełdowego drożyzna wzrośnie w sposób dotychczas u nas nieznan. Zwiększenie się obrotów pieniężnych powiększy w sposób niepomiaralny, pomimo wszelkich środków

zaradczych. inflację banknotów markowych, 4. wprowadzenie wskaźnika złotego zniszczy zaufanie do marki polskiej w kraju i zagranicą i zdeprecjonuje całkowicie nie tylko banknoty markowe, ale także wszelkie wierzytelności na marce polskiej oparte, 5. wprowadzenie złotego, jako wskaźnika rachunkowego zdyskredytuje w zarodku przyszłą jednostkę pieniężną, jest bowiem rzeczą oczywistą, że złoty, wprowadzony teoretycznie jako pieniądz pełnowartościowy po faktycznym rzuceniu go w obiegi pieniężny nie będzie mógł żadną miarą dla braku dostatecznego pokrycia kruszcowego, utrzymać kursu parytetowego, 6. instytucje i jednostki, zaciągające zobowiązania w złotych narażają się na nieobliczalne straty majątkowe, 7. emisja krótko-terminowych bonów skarbowych płatnych w złocie na sumę kilkudziesięciu milionów złotych może zdyskredytować Skarb Państwa, lub pociągnąć za sobą zmarnowanie znacznej części nagromadzonego z takim trudem zapasu kruszcowego, 8. stabilizacja waluty nastąpić może tylko przez podniesienie parytetu giełdowego do przeciętnej siły nabywczej marki polskiej na rynku wewnętrznym, a nie — odwrotnie — przez zepchnięcie tej siły nabywczej do obecnego parytetu giełdowego.

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne we Lwowie apeluje w końcu do p. prezesa, by nie dopuścił do urzędywania eksperymentów zgubnych dla przyszłości gospodarczej Polski.

Z polskiego Davos.

Niezwykłe zalety źródeł szczawniackich. — Sanatorium dr. Kołaczkowskiego otwarte rok cały bez przerwy. — Zaopatrzone doskonale we wszelkie środki lecznicze. — Wymarzone miejsce dla chorych i wyczerpanych.

(Korespondencja własna „Gazety Lw.”).
Szczawnica, w marcu.

Dr. Józef Kołaczkowski i jego czcigodna małżonka pni Marta należą do postaci bardzo dobrze znanych wśród ludzi, odwiedzających od szeregu lat jedną z pereł w plejadzie polskich uzdrowisk: Szczawnicę. Pisać o czarach przyrody Pienin i tego zakątka ziem polskich, o jego nadzwyczajnych wodach leczniczych, byłoby powtarzaniem bezpotrzebnym i zbędnym tego, co cała Polska wie, a przynajmniej wiedzieć powinna. I nazwisko dr. Kołaczkowskiego zapisało się trwałymi głoskami w sercach i pamięci szukających w Szczawnicy zdrowia oraz zapasu sił nowych do dalszej pracy. Sanatorium jego, wyposażone w najnowsze środki lecznicze, stosujące wszelkie metody i zabiegi, wypróbowane przez uczonych praktyków, zaopatrzone obficie — co nie mniej ważne — pod względem aprowizacyjnym; on, doskonały i troskliwy lekarz, przyjaciel i opiekun swych pacjentów; ona — dobry duch sanatorium, czynna od rana do wieczora w spiżarni, w kuchni, bacząca, by wszędzie panowała czystość, ład i wzorowy porządek — oto walne zalety tej podgórskiej oazy, o której pamiętać winni wszyscy, potrzebujący sił pokrzepienia. Sanatorium czynne jest rok cały bez przerwy. Wiadomość powyższa winna wywołać

wrażenie na tych, którzy marzą o Davos, niedostępnym z powodu kaskadizmów walutowych, węgając w nieodpowiednich warunkach w większych środowiskach kuzkich, a stosunki ich są tego rodzaju, że pozwalają im na pobyt w Szczawnicy. Dla nich sanatorium dr. Kołaczkowskiego stało się wymarzeniem, wprost miejscem wyzdolnienia i powrotu do zdrowia, a i nasza góra, czy w zimie, czy w chwilach rodzącej się wiosny dostarcza rozkoszy, które na długo wryją się w ich pamięć. O. M.

Kronika.

Tyton podrożeje.

Z kompetentnej strony dowiadujemy się, że w związku z uznaniem tytoniu za artykuł zbytku, ceny wszystkich wyrobów tytoniowych podniesione będą w dniach najbliższych o 100 proc.

Władze skarbowe wstrzymały już z tego powodu wydawanie sprzedawcom zapasów z magazynów monopolowych.

—o—

Niedziela, 4. marca. rz.-kat.: Głucha. — Gr.-kat.: 2. Sucha. — Słowiański: Kazimierza.

Poniedziałek, 5. marca. Rz.-kat.: Fryderyka. — Gr.-kat.: Lwa ap. — Słowiański: Pakosława.

— Konferencje rekolacyjne dla studentek Uniwersytetu odbędą się w dn. 5—10 marca w kaplicy SS. Urszulanek (ul. św. Jacka 16). Wstęp za okazaniem legitymacji uniwersyteckiej.

— Ferje wielkanocne w szkołach. Z Warszawy telefonują: W roku bieżącym ferje wielkanocne w szkołach mają trwać 13 dni, czyli od 28. marca do 9. kwietnia. W klasie VIII. ferje te będą skrócone ze względu na bliskie egzaminy dojrzałości.

— Wyplata zasiłku dla emerytów, wdów i sierót za luty i marzec. Izba skarbową ukończyła 28. lutego br. wysyłkę ostatnich przekazów pocztowych na 55-procentowy zasiłek za luty i marzec br., przyznany uchwałą Rady Min. dla emerytów, wdów i sierót.

— Wizytacja biskupa na Ukrainie. Rząd sowiecki na skutek starań Rządu polskiego zezwolił biskupowi łucko-żytomirskiemu ks. Dubowskiemu na wizytację kościołów tej części jego diecezji, która jest za kordonem rosyjsko-ukraińskim tj. gubernii kijowskiej i wschodniej części gubernii wołyńskiej. Biskup wybiera się w podróż na wiosnę.

— Zaćmienie księżycy. Dzisiaj widoczne było w całej Polsce częściowe zaćmienie księżycy. Początek zjawiska o godz. 3 min. 28 po półn. środek o 4 min. 32. koniec o 5 min. 36. Podczas największej fazy przyćmienia uległa 3/8 część średnicy tarczy. Pierwsze zetknięcie się księżycy z cieniem ziemi przypadło w górnej połowie tarczy, nieco na lewo od najwyższego jej punktu. Było to pierwsze i ostatnie zaćmienie, widzialne w tym roku w Polsce.

— Zjazd astronomów w Toruniu. W 450-rocznicę urodzin Kopernika odbył się w Toruniu pierwszy zjazd astronomów polskich. Wzięli w nim udział, prócz młodszych pracowników, reprezentanci katedr astronomii wszystkich uniwersytetów Rzpłtel oraz delegat Instytutu wojskowo-geograficznego. Przewodził prof. Ernst ze Lwowa, prezesem honorowym był prof. Birkenmajer (Kraków). Zjazd uchwalił zwrócić się do społeczeństwa z odezwą, nawołującą do składek na Narodowy Instytut astronomiczny im. Mikołaja Kopernika, instytut faktycznie już zapoczątkowany w postaci stacji astronomicznej obserwatorium krakowskiego w Beskidach.

— Aleksander Michałowski zjechał już wczoraj do Lwowa, by dzisiaj zla-

wić się na estradzie koncertowej w wysprzedaż doszczętnie sal. Publiczność w przeciągu kilkunastu godzin rozchwytała wszystkie bilety, mistrz nie może jednak na razie dać drugiego wieczoru, musi bowiem wracać do Warszawy, gdzie urządził dwa wielkie koncerty na fundusz pomnika Chopina. Pierwszy z nich wypełni w całości sam, drugi z piekoma innymi pianistami. U nas zjawił się ponownie w pierwszych dniach kwietnia w drodze do Poznania, gdzie niedawno rozentenzjował tak swoich słuchaczy, iż musiał przyrzec im drugi koncert po Wielkanocy. Wczoraj wieczorem zjawił się p. Michałowski w Kasynie i Kole liter.-artyst. gdzie zaelwycił wykonaniem kilku utworów Chopina przypadkowych słuchaczy. Po dzisiejszym koncercie odbędzie się na cześć gościa kolacja w Kasynie oficerskim.

— Polski Związek muzyczno-pedagogiczny we Lwowie w porozumieniu z właścicielami szkół muzycznych i delegatami grom. nauczycielskich na posiedzeniu z dnia 21. lutego br. uchwalił następującą taryfę obowiązującą dla szkół muzycznych we Lwowie dnia 1. marca br. Kurs przygotowawczy i niższy 30.000 mk., miesięczny, średni 36.000 mk., wyższy 45.000 mk., koncertowy 74.000 mk., względnie 64.000 mk., o ile uczeń nie korzysta z przedmiotów teoretycznych. W razie wzrostu drożyzny nastąpi rewizja powyższej taryfy i ewent. jej podwyższenie.

— Los dzieci nieprawego łoża. Z Warszawy donoszą: Postanka Ładzińska z Z. L. N. zgłosiła wniosek nagły, wzywający Rząd do opracowania ustawy o polepszeniu bytu i o prawach dzieci, których rodzice nie zawarli związków małżeńskich.

— Jaja podrożęły w dniu wczorajszym o dalsze 20 mk. na sztuce, placowo już za nie po 370 mk.

— Żywność tanieje w Warszawie. Nasz korespondent warszawski telefonuje: W dniach ostatnich zauważyć się daje w Warszawie spadek cen na niektóre artykuły żywnościowe, jak np. ziemniaki, masło, jaja i ryby. Spadek ten nie jest zbyt znaczny, istnieje jednak nadzieja, że zwłaszcza ceny nabiału ulegną dalszej poważnej niżce.

— Zapowiedź podwyżki cen cukru i spirytusu. Z Warszawy donoszą: Dnia 5. bm. ma nastąpić nowa podwyżka akcyzy od spirytusu i cukru.

— Wzrost drożyzny w Gdańsku. Urząd statystyczny m. Gdańska ustalił, że koszty utrzymania w ciągu miesiąca lutego w stosunku do stycznia wzrosły w Gdańsku o 150 proc.

— Zastój w fabrykach włókienniczych w Zgierzu występuje coraz wyraźniej. W ośmiu przedsiębiorstwach zredukowano już pracę do czterech dni tygodniowo.

— Wróble znikają. Z wielu stron kraju donoszą o znikaniu wróbli. Wedle przypuszczeń wiejskich obserwatorów niszczyć je musi jakaś niezbadana leśna zaraza.

— (h) Ucieczka klerowników fabryki. Franciszek Szczepański wł. fabryki guzików przy ul. Czystochowskiej, doniósł policji, że kierownicy tego fabryki Erle Berneman i Franciszek Richter, obaj z Berlina sprzedali jego meble i sprzeniewierzyli gotówkę na ogólną sumę 5 milionów i zbiegli.

— (h) Aresztowanie oszusta. Wczoraj osadziła policja w aresztach policyjnych Stanisława Rutkowskiego pochodzącego z gub. radomskiej, rzekomego wł. dóbr. za kordonem i b. weterynarza wojskowego, pod zarzutem oszustwa na szkodę p. Józefa Stiksa dyr. firmy wodociągowej przy ul. Leona Sapiehy 57. Rutkowski pod pozorem dostarczenia motoru Diesla i wagonu prowiantów, wziął zadatek 10 tys. mk. i znikł.

— (h) Awantura w Rynku. W restauracji Tennenbauma w Rynku wywołali wczoraj kolosalną awanturę Jan Bili, Michał Kokut, Józef Danelak i Antoni Sominak. Awantura przeniosła się z restauracji na ulicę i przybrała takie rozmiary, że komunikacja tramwajowa na pewien czas ustała. Wszystkich zamknięto w aresztach.

— (h) Szybko zginęły pieniądze Wiktorowi Dąbrowskiemu na pocztę przy ul. Wałowej, w chwili gdy położył na okienku portfel. Zginęło nim 280.000 marek.

MAŁY FEJLETON.

Sine ira et studio.

Niewiem, poco się ludzie denerwują i trapią, biorąc całe to życie najzupełniej na serio. Dla mnie na melancholję jest najlepszą terapią, ta świadomość, że wszystko tylko snu jest teeria.

Każda radość, czy smutek, zamiast ruszyć mnie z posad, ledwie fałd o stopy konającą mi bryznic. co najwyżej zostawi jakiś ślad, jakiś osad, jak sen — sen wszak i życie to zjawiska są bliźnię.

Wśród radości i smutku splatających się pasem, tkwię bezpiecznie, w tę pewność otulony jak w futro, że to wszystko, co widzę, jest na dziś, na tymczasem, a prawdziwą twarz życia przecie poznać mam jutro.

więc na dni moje patrzę, co koło mnie w dal płyna, jak na denerwujący, lecz ciekawy dość program w jakimś Lichtspieltheater, czy gdzieindziej gdzieś w kino, wiedząc, że wraz z programem rolę swoją w nim dogram

i choć często wiatr zimny koło uszu mi śwista chociaż zab koła życia nieraz rani boleśnie, wiem, że cała historia tak jest niorzeczywista jak te różne historie, co mając się we śnie.

Wszystko minie i zmierzchnie... Zmilknie warkot dynamy, akt zakończy się szósty — już, doprawdy się nudzę! Wtedy prawdę podciągnie nieproszona i sama? i zobaczę ją pewna, skoro tylko się zbudzę...

Tak więc — idę przed siebie, sine studio et ira i gonitwa mi życia jest tak strasznie daleka... dusza moja, z spokojem indyjskiego fakira obie ręce na piersiach skrzyżowała i czeka. Iwo Z.

Z teatrów lwowskich.

Początek przedstawień o g. 7. wiecz.

Repertuar Teatru Wielkiego.

Sobota o 3.30 „Shuby pańienkie”; wieczór „Złotnik z Toledo”.

Niedziela o 3. popoł. „Gwiazda”; wieczór „Żydówka”.

Poniedziałek „Lohengrin” (50 proc.)

Repertuar Teatru Małego (Gródecka).

Sobota „R. H. inżynier”. Niedziela o 3. popoł. „Zabawa w miłość”; wieczór „R. H. inżynier”. Poniedziałek „Zabawa w miłość” (50 proc. zniżka).

Repertuar Teatru Nowości.

Sobota „Za dawnych dobrych czasów”.

Niedziela o 3.30 popoł. „Japonek”; wieczór „Bał w operze”.

Poniedziałek „Bał w operze”.

— P. Cyganik w „Złotniku z Toledo”. W dzisiejszym tj. sobotnim przedstawieniu „Złotnika z Toledo” rolę Malavedy śpiewa poraz pierwszy p. Cyganik, który tak doskonale zapisał się w pamięci publiczności świetną kreacją Telramunda w „Lohengrinie”. Poza tem obsada będzie pierwszorzędna, a do uświetnienia wieczoru w małym stopniu przyczynia się baletmistrze pp. Kirsanowa i Fortunato.

— Zniżka dla inteligencji. Ze sier pracującej inteligencji zwrócono się do Dyrekcji teatrów z prośbą o dante jeszcze jeden raz „Gwiazdy” Babra za zniżką. Ponieważ w poniedziałek istnieje już 50 proc. zniżka, Dyrekcja chce przychylić się do tej prośby dając ste-

odwołanie po raz ostatni we wtorek 6. bm. „Gwiazdę” z 30 proc. zniżką bez żadnego doliczania przedkupu. Bilety na to przedstawienie będzie można nabyć już od niedzieli.

— Odroczony Poranek koncertowy w teatrze Wielkim z 4. na 11. marca z powodu koncertu P. T. M. Bilety zamówione ważne na 11. bm. „Dzieci na wieś”.

Morderstwo w Trzcianie.

Rzeszów, 2. marca.

(h) Ubiegłej nocy zamordowano w Trzcianie pod Rzeszowem Piotra Kałwa. Na miejsce wypadku wyjechał z Rzeszowa kierownik ekspozytury i 2 wywiadowców.

KOMUNIKATY.

— Z Ogniska nauczycielskiego. Od czyt. dra Lempickiego Stanisława o Konarskim zapowiedziany na 24. zm. a odwołany z powodu choroby prelegenta, odbędzie się w sobotę dnia 3. bm. w lokalu „Ogniska” (gmach Skarbka I. p.). Początek o godz. 7 wiec.

— Dzieciom lwowskim w hołdzie. W celu zawiązania Komitetu budowy pomnika na mogile zadwórzńskiej zaprasza niniejszem wszystkich, którzy w sprawie uczczenia pamięci poległych pod Zadwórzem lwowskich dzieci są zainteresowani, na zebranie, które odbę-

dzie się w sali Sokoła Macierzy przy ul. Zimorowicza w niedzielę dnia 4. marca 1923 o godz. 12 w południe Dr. Borowiec. Dr. Ramert.

— Z Koła Asnyka T. S. L. W niedzielę dnia 4. bm. odbędzie się staraniem Koła Asnyka T. S. L. następujące wykłady: 1) w sali Ligi katolickiej przy parafii św. Mikołaja o godz. 5:30 pt. „Książę Józef Poniatowski” z obr. świetl. 2) W Czytelni T. S. L. na Zniesieniu o godz. 5 „O bogactwach Górnego Śląska” (z obr. świetl.).

— Odczyty o Shakespearze prof. dr. Pińskiego zainteresowały wielce kulturalne sfery naszego miasta. Nic w tem dziwnego — gdyż głębokie znawstwo i zamiłowanie przedmiotu łączy się u prelegenta z niezwykłym darem słowa umiającego ująć i barwnie przedstawić rzecz każdą. W sobotę 3. marca w sali przy ul. Bourlarda 5 o godz. 6 popoł. Prof. Piński przedstawi nam drugie arcydzieło: „Króla Leara”. Bilety są w księgarni Gabrynowicza i przy wejściu do sali.

Sprawy gospodarcze.

Z TARGU ROJNEGO.

Ceny ropy boryslaw. wynosi 800—820 mk. za 1 kg., loco stacja kolejowa. w cysternach nabywającego.

Wobec braku transakcji, cena podana bez zmiany.

Zauważyć jednak należy, że w ra-

zie podaży, osiągnąćby można bezwzględnie cenę znacznie wyższą.

Z TARGU UDZIAŁAMI BRUTTO.

Sprzedano 1/32 Fotogen w Mrażnicy — 7.800.000 mk. (sprzedaż terminowa). 1/32 Monte Carlo w Mrażnicy — 8.800.000 mk. (sprzedaż terminowa). 1/16 Krakowiaka w Boryslawiu 2.100.000 mk. (sprzedaż za gotówkę). Po chwilowym ożywieniu spowodowanym zakupami uskuteczniałymi przez kupców przyjeżdżających usposobienie słabe, na co wpływają w znacznej mierze i święta żydowskie.

GIELDA LWOWSKA OFICJALNA.

Na targu walut znaczna zwykła cen. Dolar 49.000, marki niemieckie 2, korony czeskie 1400, korony austr. 68—69. Jak zwykle w dniach sobotnich obroty niewielkie. W akcjach z powodu braku gotówki, znaczna podaż przy słabym popycie. Mimo kursa utrzy-

mano. Parowozy nadal poszukiwane, tendencja w walutach zwykła. W akcjach ustojna. Usposobienie słabe.

GIELDA LWOWSKA NIEOFIC.

Dzisiaj tendencja spokojna. Obrót z powodu soboty słaby. Transakcji dokonano tylko w dolarach i markach niemieckich. Dolar amerykański 48.500—48.700, marki niem. po 10.000 2'05—2'10 po 1000 starej emisji 2,55—2,65.

GIELDA WARSZ. NIEOFIC.

Warszawa. (M) Poza giełdą dokonywano wczoraj przy tendencji wybitnie zwykłej transakcji po kursach następujących: dolar 47.000, franki fr. 2800, funty ang. 219.000, marki niem. 1,90, ruble złote 2.600.000, srebrne 13.500, bilon 6500.

*

W Gdańsku markę polską notowano wczoraj 52,36—52,64, przekazy na Warszawę 50,87—51,13.

Fanny Dittner przed sądem.

(Jedenasty i dwunasty dzień rozprawy.)

Dalsze zeznania p. Załęskiej. — Prześladowania p. Załęskiej przez oskarżoną. — Paniczny lęk przed oskarżoną. — Nagły wyjazd do Thalerhoju. — Siedem miesięcy w barakach Thalerhoju. — Dalsze oszczerstwa Dittnerówny. — Zeznania pp. Witoszyńskich. — Rewelacyjne zeznanie dyr. Chodorowskiego.

Lwów, 3. marca.

(—) Świadek p. Julia Załęska zeznaje w dalszym ciągu, że z gen. Landsdorffem żyła w stosunkach towarzyskich i nigdy nie było mowy między nimi o polityce. Świadek nie wiedział wogóle, co znaczy słowo „ocierana”. Zresztą świadek powtórza zeznania p. Sienkowskiej. Dittnerówny podczas inwazji nie знаła. Po przyjeździe Austriaków do Lwowa oskarżona znieważała ciągle świadka, który, jak mógł, unikał jej. Po pewnym czasie Austriacy zrobili rewizję w mieszkaniu świadka w poszukiwaniu rubli, które świadek miał dostać rzekomo od Rosjan. Ponieważ p. Załęska dowiedziała się w śledztwie, że jest oskarżoną przez Dittnerówną, zażądała z nią konfrontacji. Podczas konfrontacji oskarżona zeznała p. Załęską i powiedziała, że może na to przysięgać, iż p. Załęska była w ochronie. Po śledztwie dano p. Załęskiej spokój. W czasie tym oskarżona ciągle napastowała p. Załęską, która czuła paniczny lęk przed swą gnębicielką. Wreszcie pewnego dnia zjawili się u niej dwóch panów, którzy zapowiedzieli, że jeszcze tego wieczoru p. Załęska ma wyjechać do Thalerhoju. Na szczęście p. Załęska wysłała swą sześciolletnią córeczkę na kilka dni przedtem do krewnych. Wyjechała więc w towarzystwie ajenta do Thalerhoju. Tam z dworca prowadzono ją do baraków więziennych dwóch żandarmów, jak zbrodniarza jakiegos. (W tym miejscu p. Załęska wybuchła spazmatycznym płaczem.) Od śmierci głodowej uratowali ją lwowscy koledzy, przesyłając jej pieniądze. W warunkach, w których na 12.000 zesłanych umarło 5.000, żyła p. Załęska siedem miesięcy. Potem rozchorowała się ciężko. Na stan jej psychiczny wpływał depresyjny brak wiadomości o dziecku. Kiedy koledzy złożyli się na kaucję, p. Załęska wyjechała do Zakopanego. Zaznacza, że była oskarżoną wyłącznie przez Dittnerówną, która podawała, że p. Załęska miała z gen. Landsdorffem tylko polityczne a nie miłosne stosunki. Co do rzeczy rzekomo wywiezionych z mieszkania prof. Hałna, świadek zeznaje, że pożyczyla tylko przy wyprowadzce puszkę na chleb i garnek gliniany, które to rzeczy następnego dnia

zwróciła. Na pytanie prokuratora p. Załęska przypomina sobie, iż Dittnerówna mówiła, iż dlatego Austriacy nie aresztują p. Załęskiej, ponieważ ma ona stosunek miłosny z gen. Letovskym. Zastępca świadka dr. Link zapowiada, że odszkodowanie obliczy. W końcu p. Załęska podaje, że nie przybyła z Warszawy, aby Dittnerównę oskarżyć, ale aby oczyścić siebie z zarzutów i potwarzy. Oskarżona w czasie zeznań odniosła się kilkakrotnie w obelżywy sposób do świadka, powodując tem ostre napomnienie przewodniczącego.

Świadek Witoszyński, emeryt. radca skarbu, wnosil za czasów ros. kilkakrotnie podania do władz o uwolnienie osób aresztowanych. Stykał się też z oficerami ros., znanymi jego brata, który stale przebywał w Petersburgu. Świadekowi zarzuciła Dittnerówna w doniesieniu, że miał styczność z władzami ros. i że syna wysłał do Rosji. Skutkiem dochodzeń i rewizji świadek rozchorował się ciężko i żąda dlatego odszkodowania w kwocie 200.000 mk.

Świadek Witoszyński Roman, sędzia sądu okręgowego, syn poprzedniego świadka, aresztowany został przez Rosjan i piechota zapędzony, ze Lwowa aż do Kijowa. Wrócił do Lwowa w kwietniu 1918. Miał zaraz doświadczenia dyscyplinarne, że całe wywiezienie symulował. Skutkiem tego wstrzymano mu awans.

Następnie odczytuje przewodniczący w dalszym ciągu listy oskarżonej do austriackich osobistości.

Dzisiaj zeznawał świadek Chodorowski, dyrektor Pol. Banku Kresowego, przedtem dyrektor Banku Przemysłowego we Lwowie. Zeznania jego są prawdziwie rewelacyjne. Wynika z nich niezbicie, że Dittnerówna nie tylko w oszczerzy sposób denuncjowała wszystkich, którzy się jej narazili, ale także nie było u niej mowy o jakimś „patriotyzmie”, bo działała li tylko dla swej prywaty. Między innymi brała prowizję od jeńców austriackich za wsparcia.

Tribunał uchwalil wydalenie oskarżonej z sali rozpraw, na przeciąg zeznań dyr. Chodorowskiego. W następnym numerze zeznania teł podamy szczegółowo.

Aresztowanie właściciela dóbr-lichwiarza

Tytaniczne walki o skarb.

(h) We wczorajszej „Gazecie lwowskiej” donieśliśmy o aresztowaniu Naftalego Mellera, wł. dóbr koło Belza pod zarzutem sprzeniewierzenia zastawu. Wiadomość powyższą otrzymaliśmy w drodze prywatnej, a ponieważ zawierała wiele niewłaściwości, podajemy dziś dalsze sensacyjne jej szczegóły.

Jeszcze przed wojną p. Lomnicka wł. dóbr w Wąreżu koło Belza zastawiła u Chaji Metler, matki aresztowanego brylanty o wadze 16 1/2 karatów około 30 kg. srebra, 12 złotych tyłek i inne złote przedmioty za 4.000 kor. Dziś zastaw ten przedstawia wartość ponad ćwierć milarda. Gdy obecnie p. Lomnicka chciała zastaw odebrać, Chaji Metler oświadczyła, że zastaw jest u jej syna, Naftalego. Naftali zrazu

oświadczył, że nie ma i wogóle o niczem nie wie, następnie wdał się za pośrednictwem notariusza i adwokata w Belzie w pertraktacje z p. Lomnicką, od której żądał początkowo 30 milionów, następnie podwyższył cenę na 50 milionów. Wówczas p. Lomnicka zrobiła doniesienie do policji, a ta Mellera aresztowała. Przesłuchany Metler, wyparł się, jakoby prowadził pertraktacje z p. Lomnicką oraz posiadania kosztowności. Wówczas do Belza wyjechał prowadzący śledztwo kom. Chomrański i na miejscu stwierdził u notariusza oraz adwokata, że pertraktacje w imieniu Mellera prowadzili. Wobec tych matactw, odstawiono Mellera do sądu pod zarzutem sprzeniewierzenia.

Echa tajemniczej kradzieży biżuterji.

Próba szantażu na hr. Dzeduszyckiej.

(h) Ołbrzymie poruszenie w kołach arystokracji wywołał fakt przytrzymania przez policję 19-letniego Kazimierza Dzeduszyckiego, pod zarzutem kradzieży kasetki z biżuterją wartości 3.800.000 mk., na szkodę swego przyjaciela Wł. Baczyńskiego, zam. przy ul. Piekarskiej 5. Jak wówczas w pismach podano, Dzeduszycki nocował u swego przyjaciela, a następnego dnia Baczyński stwierdził brak kasetki z biżuterją i o kradzież jej posadził Dzeduszyckiego. Podejrzanie to potwierdził fakt znalezienia przy Dzeduszyckim 600.000 mk., których pochodzenia nie chciał wyjawiać. Sprawa poczyniała dla Dz. przybierać smutny obrót i mogła się była skończyć fatalnie, gdyby nie adw. dr. Kibitz, do którego matka posadzonego p. Dzeduszyckiego z Seniowa pow. Radziechów zwróciła się o interwencję, a który sprawę wyświecił w zupełności.

Dr. Kibitz zdołał mianowicie Dzie-

duszyckiemu przemówić do sumienia i ambicji, tak, iż ten zwierzył się mu z pochodzenia znalezionych przy nim pieniędzy. Jak się okazało, pieniądze te uzyskał Dz. ze sprzedaży w domu zboża, co też wysłany na miejsce wywiadowca stwierdził. Wobec tego faktu, policja wypuściła Dzeduszyckiego na wolną stopę, a akta odesłała do sądu.

Przed kilku dniami zaszedł jednak dodatkowo w tej sprawie ciekawy i ający dużo pola do snucia rozmaitych komentarzy. Mianowicie do matki posadzonego p. Dzeduszyckiej zgłosiło się dwu panów, którzy za zapłatą 10 milionów obiecali całą sprawę zatrzeć. W fakcie tym mieści się niezawodnie klucz tej zagadki, którą policja stara się obecnie rozwiązać. Przesłuchany przed wczoraj w sądzie poszkodowany Baczyński w dalszym ciągu zarzucał Dzeduszyckiemu kradzież.

Z SALI ODCZYTOWEJ.

Snobizm polski.

Odczyt Stan. Dzikowskiego o literaturze i literaturze.

Roztrząsane przez Żurawskiego o w ostatnim jego dziele zjawisko snobizmu w sztuce i literaturze polskiej, wywołało żywe echo w naszym świecie literackim. Kwestja ta, omawiana na podawie myśli rzuconych przez autora „Snobizmu i posęgu”, była niedawno tematem kilku felietonów „Gazety Lwowskiej”. Szerzej, niż w swych artykułach, rozprawy te zagadnienia p. Stanisław Dzikowski na wieczorze, urządzonym w salach Kasy, a i Koła lit.-art. przez Związek literatów polskich.

Odczyt wywołał ożywioną dyskusję, w której wyrażano zdania, zwalczające niejednokrotnie zarówno te tezy, jak i samego Żurawskiego — rzucono jednak przytem szereg myśli cennych i głębokich, chociaż z niektórymi zdaniami trudno było się zgodzić. Zabierali głos np.: Gaslikowski, Parandowski, Grossman, Zahradnik i Hemar. (mg.)

Prof. Dr. R. Węglowski
OPERATOR OPERATOR
ordynuje od godz. 3—4 popołudniu
ulica ŁYCZAKOWSKA liczb. 30.

W słusznej sprawie.

(Smutne położenie inwalidów wojennych. — Żadają nie zapomóg, lecz możliwości uczciwej pracy. — Proszą o wydzierżawienie Związkowi inwalidów reklam na obiektach miejskich. — Zysk miasta wyniesie kilkadziesiąt milionów mp. rocznie.)

Lwów, 2. marca.

W najgorszym położeniu po skończonej wojnie znaleźli się inwalidzi wojenni, którzy poświęciwszy ofiarnie dla Ojczyzny zdrowie swe, pozostają przeważnie bez środków

do życia. Władze centralne i ogół patriotycznie myślącego społeczeństwa podjęli na szeroką skalę akcję, by tym ofiarom wojny przyjść z pomocą. Wydano szereg rozporządzeń, przyznających „pierszeństwo inwalidom” przy nadawaniu posad tak w służbie państwowej, jak i autonomicznej. Akcja ta jednak jest niewystarczająca, gdyż nie we wszystkich sferach zrozumiano potrzebę pomocy inwalidom z pomocą. Nie idzie tu o datki pieniężne, o jałmużnę, lecz o danie sposobności pracy i godziwego zarobkowania. Takiej sposobności zarobkowania mogłaby dostarczyć inwalidom gmina m. Lwowa, oddając Związkowi inwalidów reklamę w obiektach miejskich zakładów gazowych i elektrycznych, jakoto: latarniach gazowych, wozach tramwajowych, budkach i kioskach przystankowych. Umieszczenie reklam tego rodzaju utrwalone zostało przez Radę miejską, a reklamę tę oddała gmina Targom Wschodni. Targi Wschodnie z przedsiębiorstwa reklamowego ciągną duże zyski, oddając z zysków tych gminie udział nieznaczny.

Dowodzi tego fakt, że w myśl uchwały Rady miejskiej płacić mają Targi Wschodnie rocznie od umieszczenia tarczy reklamowej na jednej latarni gazowej 4.000 Mkp., gdy same pobierają za jedną tarczę rocznie 50.000 Mkp., czyli dochód ich brutto od jednej tarczy wynosi rocznie 46.000 Mkp. W tym samym stosunku prawdopodobnie określa się zysk gminy i zysk Targów Wschodnich z reklam na bramkach tramwajowych, wewnątrz, wozów tramwajowych, transformatorach i kioskach przystankowych. Zyski takie reklama ta przynosi Targom Wschodnim, obliczyć można przeciętnie na przeszło 40.000.000 Mkp., zysk zaś gminy wynosi tylko 8% tej sumy. Suma ta jednak może być znacznie wyższa, jeżeli uwzględni się, że nie wszystkie miejsca są wykorzystane, jak np. w wozach tramwajowych.

Targi Wschodnie czerpią swe znaczne dochody z innych źródeł, główne zaś z urządzanej rokrocznie wystawy, przysparzanie przeto instytucji tej innych dochodów kosztem

gminy jest co najmniej niepotrzebne i bez dochodów tych, tj. z reklam Targi Wschodnie mogą i powinny nadal istnieć i bardzo dobrze prosperować. Oddanie reklam w mowie będących Związkowi inwalidów przysporzyłoby rzeszom tych ofiar wojny i godziwych zarobków i złągodziłoby choć częściowo ich skrajną nędzę, z drugiej zaś strony przyniosłoby gminie m. Lwowa znaczne dochody, gdyż zamiast 8% Związek inwalidów jest skłonny opłacać gminie 50%.

Sprawa ta, mająca dla Związku inwalidów, doniosłe znaczenie, nie śmie być zasypiana i należy użyć wszelkich wysiłków, odwołać się do miarodajnych czynników, a nawet do ogółu, znanego z ofiarności i patriotyzmu społeczeństwa lwowskiego, by uzyskać dla zrzeszenia inwalidów możliwość pracy i zarobkowania. Gmina m. Lwowa oddając Związkowi inwalidów eksploatację reklam na obiektach miejskich, spłaci częściowo dług obrońcom miasta, których wśród inwalidów jest pokaźny zastęp.

SPORT.

WYNIKI ZAWODÓW ŁYŻWIARSKICH O MISTRZOSTWO POLSKI

Powyższe zawody odbyły się w niedzielę 25. lutego b. r. na torze Lw. Tow. Łyżw. z następującymi wynikami:

A) Jazda szybka: I. Bieg na 500 m. 1) Wacek Kuchar 55 sek. 2) por. Welichowski 60.3 sek. (K. S. 44 p. strzelców kresowych).

II. Bieg na 1500 m. 1) Wacek Kuchar 2.51.8 sek. (nowy rekord polski).

III. Bieg na 5000 m. 1) Wacek Kuchar 10.22.3 sek. (nowy rekord polski), 2) Welichowski 11.26 sek.

Mistrzem Polski w jeździe szybkiej na rok 1923* Wacław Kuchar (L. T. L. i Pogoń — Lwów).

B) Jazda sztuczna. 1) R. Kikiewicz 215 1/2; 2) Władysław Kuchar 212 1/2.

Mistrzem Polski w jeździe sztucznej na rok 1923 R. Kikiewicz (L. T. L. — Lwów).

C) Jazda parami. 1) Henryk i Olga Przedzimirscy (Warszaw.

T. L.) 11 1/2, 2) Tadeusz Kowalski por. 5 pap. Dyw. gen. Thuliego i u. Białorutnia Zofia (L. T. L. i Czarni — Lwów) 10 3/4; 3) Lapoński i M. Lhotska (LTL.) 7 1/2.

Mistrzami Polski w jeździe parami na r. 1923 Henryk i Olga Przedzimirscy (Warsz. T. L.).

KONGRES SPORTOWY.

Kongres sportowy w Warszawie został definitywnie naznaczony na dzień 7. i 8. kwietnia. W ciągu tych dni kongres zastanawiać się będzie nad następującymi sprawami:

1) Społeczne zadanie sportu w Polsce. 2) opieka rządowa nad ruchem sportowym i pomoc w nim, 3) uregulowanie w drodze ustawodawczej stosunku Państwa do sportu.

Ustalono już następujące komisje na czas kongresu: 1) komisja propagandy, 2) sport szkolny, 3) sport wojskowy.

AMNESTJA DLA BATTLING-SIKI.

(Epilog słynnego sporu w francuskim świecie sportowym).

Oto w jak gładki sposób został zlikwidowany skandalczy spór we francuskim świecie politycznym, który przybrał nawet ostry polityczny dzięki interwencji państwa Liogne, depuowanego z Senegalu:

Z okazji 20-letniej rocznicy istnienia francuskiego związku bolszewickiego, rada generalna związku na wniosek wiceprezesa uchwaliła „amnestję”, którą objęty został obok innych zdyskwalifikowanych bokserów także i Battling-Siki.

Na omiast adwokata tegoż p. Delmont złożył oświadczenie, w którym Battling-Siki stwierdza, że uznaje autorytet władz związkowych i zrzeka się postępowania sądowego, wytoczonego przeciw Związkowi.

Tak więc Francuzi ujęli znowu na arenie niezrównanego Murzyna. My zaś tędziemy się musieli zadowolili z tego.

— „Przeglądu Strzeleckiego” nr. 112 przynosi ciekawe wiadomości o ruchu strzeleckim w Polsce, piękny artykuł dra Arczycza: „Nie Partia ale Polska”, oraz uwagi p. prof. Bartla z powodu ostatniego Zjazdu Walnego w Warszawie.

MAURYCY LEVEL. 2)

Zgubiony naszyjnik.

Przełożył z franc. Leon Sternklar.

(Ciąg dalszy).

— Możeby go poszukać w innych salonach — zauważył jeden z obecnych.

— Masz pan słusność — odpowiedział jeden z graczy.

— Zdaje mi się, że pani hrabina nie miała go już od pewnego czasu.

— Czy jesteś pan tego pewny? szepnęła hrabina.

— Prawie. Przed kwadransiem siedziałas pani koło mnie i mam wrażenie, że nie widziałem naszyjnika na paninej szyi.

— Ja, rzekła pewna stara dama, jestem prawie pewna, że rzecz się ma przeciwnie.

— Ja nie mogę twierdzić tak stanowczo, — rzekł jeden z młodzieńców. — Przed diesięciu minutami miałem miejsce tuż obok i nie mogę sobie przypomnieć jej naszyjnika.

Inspektorowie policji zawezwa-

ni w pospiechu, cacieli r z, ocząc dochodzenie, ale hrabina przerwała:

— Dajmy temu spokój, proszę panów; przeciwnie nie należy z tego powodu przerywać gry, ponieważ ja...

Po raz drugi mężczyzna, o manierach handlarza koni, wmieszał się do rozmowy:

— Ma słusność kobieta.

Hrabia a nie mogła powstrzymać uśmiechu i spytała sąsiada:

— Kto jest ten szlachcic?

„Szlachcic” usłyszał te słowa i postąpił o jeden krok naprzód, zaciśnięwszy zęby, z wyrazem giewu na twarzy. Gniew zwołał u niego, miejsce jego zajął wyraz łagodności, a potem podziwu i gdy hrabina się już oddaliła, on jeszcze stał na miejscu, z opuszczonymi ramionami i usami na pół otwartymi.

Nazajutrz przyszła znowu do kasyna. Jedynie ci, co wiedzieli o tym wypadku, mogli dostrzec na jej twarzy ledwie widzialny ślad znużenia lub troski. Przez cały dzień szukano po mieście wypytowano ludzi, o których można

było przypuszczać, że mogą dać choćby najmniejsze wyjaśnienie, uwięziono, pocem wypuszczono znowu na wolność kilka podejrzanych indywiduów, wszystko na próżno.

Przesłuchiwanie nawet przez dłuższy czas towarzyszkę hrabiny. Ale odpowiedzi jej były niejasne. Pani de Rhops, mówiła, wkładała i zdejmowała klejnoty tak często, tak dalece kierowała się w tym względzie chwilowym kaprysem, że chociaż widziano, że je pierze ze sobą, nie można było jednak w chwilę później stwierdzić stanowczo, że je ma jeszcze na sobie. Dwaj detektywi kasynowi, specjaliści w tego rodzaju sprawach, wypowiadaliś rzecze przypuszczenia. Wedle zdania jednego zachodziła tu bez wątpienia ładzież, drugi natomiast twierdził, że niedorzecznością jest szukać dramatu, gdzie zachodził jedynie zwykły przypadek.

Ten drugi zawdzięczał swą sławę i swe powodzenie mądrej metodzie.

— Zanim rozpocznę energiczne działania, — mawiał — zapytuję na-

przód sam siebie, czy przypadek nie jest tu jedynym wiadową. Zanim wietrzę kradzież, przypuszczam porytek lub rozstrgnienie. I okazuje się dziewięć razy na dziesięć wypadków, że mam słusność.

I miał także i w tym wypadku słusność, albo przynajmniej wszystkie okoliczności przemawiały za tem, albowiem drugiego dnia, w czasie śniadania w Grill Room Kasyna, o godzinie, w której niema już w czasie wielkiego tygodnia wolnego stołu, wpadł ragle, jak wiatr, ten, którego hrabina nazwała była „szlachcicem”, z twarzą czerwoną, z głośnym śmiechem i zawołał:

— Gdzie jest hrabina de Rhops?

Hrabina zmarszczyła brwi. On jednak nie zważał na jej gniewny wyraz twarzy i rzucając się ku niej, wykrzyknął z tryumfem:

— Naszyjnik!... Oto pani naszyjnik... Czy to ten sam?... Wszak prawda, że tak?... A to szczęśliwy traf! Można w istocie powiedzieć, że pani się w czepku urodziła!...

(C. d. n.).

zających cementów nieprzemysłowych i wyrobów
stosowyh z tychże, brania udziału w przedsię-

biorstwa h pokrew ej natury, kupno i sprzedaż nieruchomości, a nie takowa da celów Spółki są potrzebne. Spółka jest uprawniona wszystkie w niniejszym kontrakcie zastępczo i według obowiązujących ustaw dopuszczalne interesy, także pomocnicze interesy załatwiać, zawierając prawne umowy, które przedewszystkiem cel Spółki popiera, a w szczególności jest uprawniona do nabycia i przejęcia nieruchomości i nieruchomości i praw, do nabywania i dzierżawienia nieruchomości innych niż tych lub podobnych przedsiębiorstw, brać udział w każdej innej formie w której przedsiębiorstwo tak w kraju zagranicą się znajduje. Forma spółki: Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Koła spółki z siedzibą w Krakowie 14-g. grudnia 1922 L. r. 1033. Kapitał zakładowy wynosi 4.000.000 Mk. w gotówce wpłacono 4.000.000 Mk. Zawiadawcą ustanowiony Kurt Pusch w Gdleszowie. Czas trwania spółki nieograniczony. Podpis firmy: Podpisujące firmy: a) pnie w ten sposób, że po przez kogokolwiek wypisanem, stampila wyciśnięciem lub wydrukiem brzmieniem firmy, w razie ustanowienia jednego zawiadawcy, tenże w razie ustanowienia dwóch lub więcej zawiadawców, dwaj zawiadawcy albo jeden zawiadawca i prokurent kolektywne swe podpisy umieszczają. Dzień wpisu 2 lutego 1923

Sąd okręgowy cyw. j. handlowy, Oddział II.
Kraków, dnia 25 stycznia 1923. 1745

Firm. 122/27 A. IV. 104. Wpis do rejestru handlowego firmy spółkowej. Do rejestru oddział A wciągnięto co następuje: Siedziba i brzmienie firmy: Inż. Fr. Skowron i Ska, Przedsiębiorstwo przemysłowo-budowlane w Krakowie ul. Mikołowska 3. przedmiot przedsiębiorstwa: Wykonywanie budowli rozmaitego rodzaju obrót handlowy wszelkimi materiałami budowlanymi i wykonywanie przemysłu drzewnego, a w szczególności wyrobienie i wszelkiego rodzaju produkcja drzewa. Forma spółki jawna. Spółnicy osobiscie odpowiedzialni: 1) inż. Franciszek Skowron emeryt. ra ca Ministerstwa w Krakowie Rynek Kleparski 5, 2) Natan Preger przedsiębiorca budowlany w Krakowie ul. Kujawska 22. Do zastępstwa spółki i do podpisywania firmy uprawniony jest każdy spółnik samodzielnie. Podpis firm: Pod brzmieniem firmy podpisują się kolektywnie ze spółników. Dzień wpisu 30 stycznia 1923.

Sąd okręgowy cyw. j. handlowy, Oddział II.
Kraków, dnia 27 stycznia 1923. 1744

Firm. 105/23 A. IV. 104. Wpis do rejestru handlowego firmy spółkowej. Do rejestru oddział A wciągnięto co następuje: Siedziba firmy: Kraków. Brzmienie firmy: Reinhold, Schiff, Pfanner, towary białe w Krakowie. Przedmiot przedsiębiorstwa: handel towarów białych. Forma spółki: Spółka jawna od 1. stycznia 1923. Spółnicy osobiscie odpowiedzialni: Majer Reinhold, Wilhelm Schiff w Krakowie przy ul. Meiselsa 12 i Maude Pfanner w Krakowie ul. Waska 10 za wszelkie. Podpis firmy: Pod wypisanem, wydrukowanym lub wyciśnięciem brzmieniem firmy, jeden ze spółników umieszcza początkową literę swego imienia i nazwiska. Dzień wpisu 30. stycznia 1923.

Sąd okręgowy cyw. j. handlowy, Oddział II.
Kraków, dnia 25 stycznia 1923. 1738

Firm. 62/33 B. XI. 230. Zmiany i dodatki odnoszące się do wpisanego już w rejestrze handlowym firm kupców pojedynczych i spółek. Do rejestru Odd. B. wciągnięto co następuje: Siedziba firmy: Kraków. Brzmienie firmy: Zeaza i Ska Spółka akcyjna. Prokurę udzielił: Stanisławowi Fromowiczowi ul. Zybkiewicza 9. Józefowi Grymowiczowi i Dr. Jerzemu Korczyńskiemu w Warszawie ul. Marszałkowska 147 zamieszkałym. Dzień wpisu 30 stycznia 1923.

Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział II.
Kraków, dnia 27 stycznia 1923. 1739

Firm. 74/22 Rg. A. 115. Do rejestru handlowego wpisuje się Siedziba spółki jest m. Przemysłany. Firma spółki opiewa Nowy Walcowy młyn parowy w Przemyslanach Kussy i Hammer. Przedmiotem spółki jest wspólne prowadzenie młyna i ew. uruchomienie dachówczarni w szczególności przemiał zboża czyto obcego czy to zakupionego wspólnymi funduszami własnego zboża i sprzedaż przetworów mącznych z tego własnego zboża tudzież wyrób dachówek i kaffi. Spółnikami jawnymi są Marek Kussy i Bernard Hammer. Czas trwania spółki jest nieograniczony. Firmę podpisują obydwaj spółnicy łącznie. Zarząd i zastępstwo spółki na zewnątrz spożywa w ręku obydwóch spółników. Data wpisu 11 stycznia 1923 r.

Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział II.
Brzeżany, dnia 30 grudnia 1922. 1703

Firm. 2 5/25 A. IV. 103. Wpis do rejestru handlowego firmy spółkowej. Do rejestru oddział A wciągnięto co następuje: Siedziba firmy: Kraków. Brzmienie firmy: J. Jastrzębski i Syn. przedmiot przedsiębiorstwa: Hurtowni i częściowy handel towarów młasy. Forma spółki: Spółka jawna od dnia wpisu. Spółnicy osobiscie odpowiedzialni: Józef Jastrzębski i Henryk Jastrzębski w Krakowie, ul. Dełowska 103, zamieszkałym. Podpis firmy: pod wypisanem brzmieniem firmy umieszczają swe imiona i nazwiska spółnicy. Dzień wpisu: 11 lutego 1923.

Sąd okręgowy jako handl., Oddz. II.
Kraków, dnia 10 marca 1923. 1741

Firm. 83/23 Rg. Spółk. 20. Do rejestru handlowego wpisać. Siedziba Podhajce. Firma Instytut Towarzystwa handlowego w Podhajcach Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Cel i przedmiot: celem spółdzielni jest podniesienie zarobku i gospodarstwa członków spółnem prowadzeniem przedsiębiorstwa przedmiotami w § 2 statutu wymienionymi. Data st-

tutu 27 grudnia 1922. Czas trwania nieograniczony. Dyrekcja Leiba Rosenmanna, Wolf Zeller objął w Podhajcach. Podpis firmy przy wyciśnięciu stampila podpisu obaj dyrektorowie. Ogłoszenie następuje w Gazecie Lwowskiej. Udzielił członkowi wynoszą 1000 Mk. wpłaconych zaraz przy wstąpieniu. Równem administracyjnym jest rok kalendarzowy. Odpowiedzialność członów brzykotna. Na wypadek konkursu i likwidacji spółdzielni zastosowane będą przepisy § 33 statutu. Data wpisu 8 stycznia 1923. z powodu, że walne zgromadzenie dnia 27 grudnia 1922 przyjęło statut o spółdzielni. Zarządza się wykreślenie wpisu z rejestru tegoż z rejestru handlowego pod Stow. I. 115 skutecznym.

Sąd okręgowy Oddział II.
Brzeżany, dnia 31 grudnia 1922. 1710

Firm. 113/23 C. IV. 59. Zmiany i dodatki odnoszące się do wpisanego już w rejestrze handlowym firm kupców pojedynczych i spółek. Do rejestru oddział C wciągnięto co następuje: Siedziba firmy: Kraków. Brzmienie firmy: Dm handlowo-komisowy Półk spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Uchwała spółników z dnia 22 stycznia 1923 L. r. 2471. Spółka została rozwiązana i postanowiono likwidację. Do likwidatorów ustanowiono Kazimierz Jaras i Kraków. Rynek gł. 38, który podpisywać będzie firmę w ten sposób, że pod wypisanem, wypisanem lub wydrukowaniem brzmieniem firmy z dodatkiem w którymś z nich w dając umieszcza swoje nazwisko. Dzień wpisu 2 lutego 1923.

Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział II.
Kraków, dnia 30 stycznia 1923. 1737

Firm. 18/23 A. V. 101. Wpis do rejestru handlowego. Oddział A. Siedziba firmy: Opatów. Brzmienie firmy: Unio i wolny skład, refinacja spytana Jana Odra w Opatowie. Przedmiot przed i bost: a) pobieranie z gorzeln lub z wolnych składów wód i obciążonej podatkiem spożywcym i cyrkonie tel wódki z bez destylacji. Właściciel: Jajba. Oddział II w Opatowie. Podpis firmy: pod wypisanem, stampila lub wypisanem brzmieniem firmy umieszcza swój podpis właściciel firmy. Dzień wpisu: 7 stycznia 1923.

Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział II.
Kraków, dnia 25 stycznia 1923. 1736

Firm. 129/25 C. A. III. 205. Wykreślenie firmy z rejestru oddział A. wyreżono: Siedziba firmy: Kraków. Brzmienie firmy: Pospiech Fr. Teufel. Skutkiem wnięcia przemysłu. Dzień wpisu: 29 stycznia 1923.

Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział II.
Kraków, dnia 25 stycznia 1923. 1732

Firm. 1618/22 Stow. IV. 76. W rejestrze stowarzyszeń wpisać: Brzmienie firmy: Spółka rolniczo-przemysłowa w Krakowie. Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną po eką. Zmiany i dodatki: Uchwała walnych zgromadzeń z dnia 9 grudnia 1922 u dnia 1922 rozwiązano pominięto stowarzyszenia i wprowadzono je w stan likwidacji. Likwidatorami powołano dotychczasowych członków dykt J: Władysław B. Brzeskiego. Adama Kisielaysa w Krakowie, ul. Poselska 1 20. Likwidatorowie podpisują będą firmę Stowarzyszenia w ten sposób, że pod brzmieniem jej, do którego dodają się wyrazy „likwidacja” wyciśnięciem stampila, dwaj likwidatorzy połączą swe podpisy kolektywne. Wierzyciel wywołany, by swe wstąpienia do stowarzyszenia zgłosił. Dzień wpisu: 31 stycznia 1923.

Sąd okręgowy jako handl., Oddz. II.
Kraków, dnia 30 stycznia 1923. 1711

Firm. 71/22 B. I. 88. Wpis do rejestru handlowego firmy spółkowej. Do rejestru firm spółkowych akcyjnych należy wciągnąć co następuje: Siedziba firmy: Lwów, filja Borysław. Brzmienie firmy: „Miedziemiastowe Gazociąg”, spółka akcyjna we Lwowie.

Przedmiot przedsiębiorstwa: Nabywanie i budowa jurociągów gazowych w granicach określonych w ustawie sejmowej z dnia 2. maja 1919 Dz. praw. Nr. 39/19 kopalni gazu i ropy, oraz urządzeń dla transportu i przeróbki gazu ziemnego, jakoteż wykonywanie wszelkich czynności z przemysłem gazu ziemnego związanych. Forma spółki: Spółka opiera się na statucie zatwierdzonym postanowieniem Ministrów przemysłu i handlu z dnia 18. czerwieca 1921 na zasadzie art. 1. ustawy z 29. kwietnia 1919 ogłoszonej w „Monitorze Polskim” dnia 2. lipca 1921. Czas trwania spółki nieograniczony. Zakład filjalny Borysław. Kapitał zakładowy spółki wynosi 200.000.000 mkp., podzielony na 20.000 sztuk akcji opiewających na okaziciela po mkp. 700, wpłaconych całkowicie gotówką przed odbyciem pierwszego Walnego Zgromadzenia. 20.000 sztuk akcji imiennych po mkp. 1000 przyznanych dla Rządu z prawem 5 głosów na każdą akcję, 40.000 sztuk akcji imiennych po mkp. 1000 przyznanych dla tych akcjonariuszów, którzy wpłacili całą należność za pierwsze 20.000 sztuk akcji przed odbyciem Walnego Zgromadzenia, o ile w przeciągu 30 dni od dnia zawązania Spółki oświadcza zamiar objęcia tych akcji w stosunku 2 akcje po mkp. 1000 na jedną za mkp. 700, o ile wpłaca w tymże terminie całą należność 600.000 sztuk akcji imiennych po mp. 1000 za cenę nominalną, względnie z agiem, którego wysokość oznaczy w pojedynczych wypadkach Rada zawiadowcza w zamyśle na oparty, względnie świadczenia na rzecz Spółki. Przydział tych akcji zastrzega się decyzji Rady zawiadowczej. 60.000 sztuk akcji imiennych po mkp. 1000 z 50 proc. agiem, względnie wyższem, zależnie od decyzji Rady zawiadowczej. Rada zawi-

dowcza upoważniona jest do wydawania akcji zbiorowych i ustalenia należności za wykonanie akcji, która pobierać się będzie od akcjonariuszów. Agio uzyskanie ze sprzedaży tych akcji ma być w pierwszym rzędzie użyte na uzupełnienie akcji po mkp. 1000, wpłaconych przed odbyciem się pierwszego Walnego Zgromadzenia do nominalnej wartości mkp. 1000. Reszta uzyskanego agia wcielona będzie do funduszu rezerwowego. Do Rady zawiadowczej wybrani: Józef Tomicki, dyrektor Miel. Zakł. elektr. we Lwowie, Gabriel Sokolnicki, inżynier we Lwowie, Władysław Szaynok, inżynier we Lwowie, Władysław Kobak, inżynier w Tustanowicach, Karol Ogiert Jurasz, inżynier we Lwowie, Józef Kowalczyński, inżynier we Lwowie, dr. Leonard Stahl, wiceprezydent miasta Lwowa, Franciszek Brügger, przemysłowiec naftowy w Borysławiu, Alfred Zachariewicz, inżynier we Lwowie, Rodryg Dumit, właściciel dóbr w Poznaniu, Marian Wieleżyński, inżynier we Lwowie, Andrzej Brzostowski, inżynier w Warszawie. Podpis firmy następuje w ten sposób, że pod wypisanem, względnie wyciśnięciem brzmieniem firmy umieszczają swe podpisy dwaj członkowie Rady zawiadowczej, lub jeden członek Rady zawiadowczej i jeden prokurysta. Prełożenie Spółki stanowi Rada zawiadowcza, składająca się z 12 do 24 członków, wybranych na Walnem Zgromadzeniu akcjonariuszów na okres 3-letni z wyjątkiem trzech członków, których ma prawo mianować Rząd. Ogłoszenia umieszczone będą w „Monitorze Polskim” i „Gazecie Lwowskiej”. Prokurę nadano inżynierowi Leonowi Wasowskiemu w Borysławiu i Mauryemu Altenbergowi, inżynierowi we Lwowie, oraz dr. Stanisławowi Hardtowi i Władysławowi Kopopka we Lwowie. Dzień wpisu: 7. października 1922.

Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział II.
Sambor, dnia 7. października 1922. 1511

Firm. 291/22 C. II. 154. Wpis do rejestru handlowego firmy spółkowej. Do rejestru C. należy wciągnąć co następuje: Siedziba firmy: Drohobycz. Brzmienie firmy: „W. Arm”. Spółka z ograniczoną poręką w Drohobycz. Przedmiot przedsiębiorstwa jest dalsze utrzymywanie przedsiębiorstwa spedycyjnego, istniejącego w Witkowicach pod firmą W. Arm, jak niemniej prowadzenie przedsiębiorstwa komisijnego, oraz wszystkich interesów przypadających pod tę nazwę przemysłu, oraz kupno i sprzedaż samochodów i wszystkich należących do tego artykułów, jak również przedsięwzięcie we własnych warsztatach wszelkich tu należących napraw. Forma spółki: Kontrakt spółki z daty Polska Ostrawa, 14. lutego 1919. L. rep. 11730. Kapitał zakładowy wynosi 40.000 koron czeskich i został w gotówce wpłacony. Do zastępstwa firmy uprawniony jest Ignacy Faber, prokurysta, który pod wyciśniętą stampila firmy umieszcza swój podpis. Dzień wpisu: 24. listopada 1922.

Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział V.
Sambor, dnia 24. listopada 1922. 1512

Firm. 209/22 C. I. 179. Zmiany i dodatki odnoszące się do wpisanego już w rejestrze handlowym firm spółkowych. Do rejestru Oddział C. należy wciągnąć co następuje: Siedziba firmy: Borysław. Brzmienie firmy: Holenderski Syndykat naftowy. Spółka z ograniczoną poręką. Zmiana siedziby firmy: Na podstawie aktu notarialnego z daty Lwów, 22. lipca 1922, trep. 20660, poleca się prowadzącemu rejestr handlowy urzędowi w rejestrze handlowym przeniesienie siedziby tejże Spółki z Borysławia do Lwowa. Data wpisu: 11. sierpnia 1922.

Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział II.
Sambor, dnia 11. sierpnia 1922. 1522

Firm. 247/22 B. I. 75. Zmiany i dodatki odnoszące się do wpisanego już w rejestrze handlowym spółek. Do rejestru Oddział B. należy wciągnąć: Siedziba firmy: Lwów, filja Drohobycz. Brzmienie firmy: Powszechny Bank kredytowy. S. A., oddział w Drohobycz. Zakład filjalny: Borysław. Zamianowani zostali: Marek Sairn jako kierownik, zaś Wilhelm Bisanz jako zastępca kierownika tegoż oddziału i upoważnieni są do kolektywnego podpisywania firmy tego oddziału. Firmanci oddziału w Drohobycz dr. Marian Rosenberg i Felis Tyrkalski uprawnieni zostali do podpisywania firmy oddziału w Borysławiu kolektywnie z kierownikiem tegoż oddziału, lub jego zastępcą. Data wpisu: 22. września 1922.

Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział V.
Sambor, dnia 22. września 1922. 1533

MASZYNY do szycia

Nowszych systemów, części składowe tychże. przybory do krawiectwa i do robót ręcznych
POLECA 1761 POLECA

ALEKSANDER MALIMON
SKŁAD MASZYN DO SZYCIA

LWÓW, WAŁOWA II A.
PRZYJMUJE RÓWNIEŻ MASZYNY DO NAPRAWY

Prenumerata bez odnoszenia miesięcznie 10.500 mp., z odnoszeniem lub pocztą miesięcznie 12.000 mp., za granicą 14.000 mp. — Redakcja czynna od g. 8 rano do 2 popoł., z wyjątkiem niedziel i świąt. — Redaktor naczel. przyjmuje od g. 1—2 popoł. — Listów mefrankowanych należycie nie przyjmuje się. — Rekonisów Redakcja i Administracja nie zwracają. — Konto Pocz. Kasy O. 141.690.

Redaktor odpowiedzialny: JERZY KONARSKI. Należność pocztową opłacono ryczałtem. Drukarnia Polska, Lwów, ul. Chorażczyzny 31.